

Charles Keidan.

Overdenking inzake Israël en Gaza

Wat kunnen vooruitstrevende
fondsen betekenen?

Door: Charles Keidan

16-11-2023

Politiek en Overheid

Wat moet filantropie doen met het oog op de schrijnende taferelen uit Israël en Gaza? Dat is de vraag die velen stellen. Toch lijkt de filantropische wereld, uitzonderingen daargelaten, griezelig stil, verlamd door passiviteit. Charles Keidan, hoofdredacteur van het internationale filantropiemagazine Alliance was tien jaar lang directeur van de Pears Foundation. Hij zette zich onder meer in voor het versterken van de dialoog tussen Joden en Palestijnen. In deze door Suzette de Boer vertaalde overdenking vraagt Keidan zich af waarom filantropie, dat toch liefde voor de mensheid betekent, in deze tijd zo zwijgzaam en passief is waar het Israël/Palestina betreft.

Nadat ik een groot deel van mijn carrière had gewijd aan het creëren van ruimte en het opbouwen van wederzijds begrip tussen Joden en Palestijnen, kostte het me tien jaar om te schrijven over de **grote mislukking van die inspanning** toen ik directeur was van de Pears Foundation. Maar ik heb het tenminste geprobeerd. En zal het blijven proberen.

Nu heb ik vrienden en voormalige collega's die de crisis aan den lijve ondervinden. De een is een gijzelaar, de ander doet er alles aan om verder bloedvergieten te voorkomen en de vrijlating van de gijzelaars veilig te stellen.

Waar blijven de vooruitstrevende fondsen?

Toen we in 2019 de **bijdragen van de filantropie aan vreedzame ontwikkeling** bespraken, merkten we op dat vrede-gerelateerde filantropie één procent van al het geefgeld uitmaakte – onverantwoord klein gezien het feit dat gewapende conflicten levens vernietigen, samenlevingen verdelen en economieën om zeep helpen.

De **bevolking van Gaza** is een voorbeeld hiervan. Op enkele uitzonderingen na heeft de filantropie hen in de steek gelaten.

Waarom besteedt de vooruitstrevende filantropie niet meer middelen aan gemeenschapsgerichte vredesopbouw? Terwijl de crisis zich ontvouwt, kan ik me voorstellen dat het personeel van twee vooraanstaande Amerikaanse fondsen – de Ford Foundation en de Skoll Foundation – dezelfde vraag stelt.

Ford Foundation

De Ford Foundation sloot in 2011 zijn deuren voor Israël en Palestina. Tot dat moment had het een belangrijke rol gespeeld bij het ondersteunen van progressieve doelen, zoals het versterken van de mensenrechten en dialogen over de scheidslijnen heen, door middel van bulkfinanciering van het 'New Israel Fund' (NIF). NIF pleit voor een andere visie op de regio, gebaseerd op respect voor mensenrechten, gelijkheid en democratie.

Toen ik eerder dit jaar Darren Walker, de president van de Ford Foundation, sprak, vroeg ik hem naar het vertrek van Ford uit de regio. Walker toonde zich berouwvol, maar er waren geen aanwijzingen dat ze op het punt stonden opnieuw in actie te komen. Hij vertelde: 'Ik betreur de fouten die we hebben gemaakt door onze begunstigden niet te ondersteunen op een manier die tot betere resultaten zou hebben geleid. Daarin hebben wij als stichting gefaald. Het was – het is – een verschrikkelijke schande.' Inderdaad zonde.

Skoll Foundation

Het geval van de Skoll Foundation is zelfs nog teleurstellender. De Foundation beschikte in 2009 over de middelen en de vooruitziende blik om een 'Global Threats Fund' van 100 miljoen dollar op te richten. Zij identificeerden het conflict in het Midden-Oosten, en in het bijzonder in Israël-Palestina, als een van de vijf ernstige bedreigingen naast klimaatverandering, pandemieën, waterveiligheid en nucleaire proliferatie.

De Skoll Foundation huurde een baanbrekende programmamedewerker in, Scott Field. Die vertelde me dat ze zich bezighielden met geavanceerde machtsanalyse en -modellering bij het zoeken naar strategische interventiepunten om de dreiging die uitgaat van het conflict aan te pakken en te verlichten. Ze hadden een Theory of Change (verandertheorie). En toen trok de leiding van de stichting de stekker eruit. De onverschrokken Scott Field vertrok in 2014 om vóór zijn vroegtijdige dood een rol bij de VN in Syrië op zich te nemen. Het Global Threats Fund van Jeff Skoll werd in 2017 officieel gesloten.

De bedreigingen blijven bestaan.

Als ik nu naar mijn gemeenschap in Groot-Brittannië kijk, naar mede-Joden die in de verdrukking zitten en op de proef worden gesteld, zie ik de muren hoger worden. Ik zie angst ontstaan – angst voor onschuldige mensen die gevangen worden gehouden; angst dat Joden buiten Israël de volgende zullen zijn; en een onvoorstelbaar gevoel van verdriet, verlies en pijn.

Elders zie ik het aantal slachtoffers in Gaza escaleren, waaronder ruim 700 kinderen (op 16 oktober - red). Campagnes in solidariteit met de bevolking van Gaza en de bredere Palestijnse zaak groeien met de nieuwste verhalen over dood en lijden.

Toch is er geen teken dat mensen in deze groepen de menselijkheid aan de andere kant werkelijk zullen zien, waar zij ook staan ten aanzien van de kwesties. De leiders van de 'Stop the War'-beweging bijvoorbeeld, die de Palestijnen zo hevig zien lijden, tonen onvoldoende empathie voor de gruwelmoord op de Joden. En binnen mijn eigen gemeenschap ben ik bedroefd over de beperkte bezorgdheid over het lot van de Palestijnen, in Gaza of elders. Het is niet dat het ze niets kan schelen. Ze voelen het lijden gewoon niet op dezelfde manier.

We hebben filantropie nodig om anders te zijn, om de tribale verdeeldheid, geschraagd door intergenerationeel trauma, te analyseren en te overstijgen. Filantropie kan het voorbeeld volgen van Antonio Guterres en [Humza Yousaf](#) – die ondubbelzinnig de terreur veroordelen en tegelijkertijd een einde eisen aan de humanitaire catastrofe in Gaza. Maar filantropie kan zoveel meer. Ze heeft de vrijheid en de middelen om te doen waar het voor gemaakt is – een koers uitzetten – geplaveid met donaties, programma's en partnerschappen of wat dan ook – voor de liefde voor de mensheid, waar dan ook.

Tijdens mijn tien jaar durende carrière bij de Pears Foundation heb ik meer dan dertig bezoeken gebracht aan Israël, de Westelijke Jordaanoever en Gaza. Vandaag wordt een dierbare oud-collega en begunstigde [Vivian Silver](#), vastgehouden in Gaza. Een ander is in Qatar en geeft alles om haar vrijlating veilig te stellen.

Zo zijn de tijden. Ik zal niet zwijgen. Filantropie zou dat ook niet moeten doen.

Het oorspronkelijke artikel verscheen op 16 oktober jl. in Alliance Magazine, zie: [Progressive philanthropy is missing in action - again - on Israel/Palestine - Alliance magazine](#)

Update 16 november 2023: Inmiddels is bevestigd dat Vivian Silver [werd gedood](#) bij de aanval op 7 oktober. Aan haar nagedachtenis is dit artikel opgedragen.

*Eind september publiceerde *De Dikke Blauwe* [een interview](#) van Suzette de Boer met Charles Keidan, hoofdredacteur van het internationale filantropiemagazine Alliance.*

Over de auteurs

Charles Keidan is hoofdredacteur van Alliance magazine